

L'HORA DE GAZIEL

ELS LIBERALS

JOSEP ASENSIO

Mentre llegia els dos volums dedicats, editats a finals de 2020 per Publicacions de l'Abadia de Montserrat, *Obra inèdita de Gaziell* i *Gaziell. Obra dispersa*, pensava que Gaziell em recorda una mica a Enric Juliana.

Agustí Calvet fou un periodista i escriptor, director de *La Vanguardia* entre 1920 i 1936, que escrivia amb el pseudònim de Gaziell. Si no fos per l'èxit editorial que acumulen les publicacions dels seus papers, i per la dedicació de Manuel Llanas, un dels màxims erudits en la seva obra, difícilment algú en el món editorial creuria en la viabilitat d'aquests dos llibres: un seguit d'articles i textos inclassificables que només poden interessar els entusiastes.

L'atracció de Gaziell es basa en la il·lusió que es pot practicar el liberalisme en una Catalunya ocupada. Una cosa és ser de dretes, contra gustos no hi ha disputes, però practicar el republicanisme a l'americana només es pot fer amb un arsenal de caps nuclears. Fins i tot a Espanya, que compta amb un exèrcit, el liberalisme se circumscriu als voltants de les bases de Rota i Morón.

Un dels textos més destacats de l'obra dispersa és un esbós de carta de dimissió de *La Vanguardia*. En un atac de dignitat, Gaziell, fart del Godó de l'època, escriu que si fos pel propietari el diari «arrencaria la llengua a tots els catalans amb tots els seus costums i institucions democràtiques representatives, i els condemnaria a monarquia absoluta, suspensió de tota llibertat i dictadura eterna». Va quedar en això, en un esbós. Gaziell va continuar dirigint-la i *La Vanguardia* continua fent anys. Ara bé, l'esperit del diari, que tan bé va captar Gaziell a *Història de La Vanguardia*, no ha canviat pas.

Gaziell, en resum, és el punt de llum a què s'agafen els literats per evadir-se del fet que la capçalera més gran de Barcelona està construïda contra els catalans mentre continuen pensant que són uns esplèndids liberals. Juliana, igual que Gaziell, és un altre home de *La Vanguardia* que probablement, d'aquí uns anys, publicarà les seves memòries en català i els futurs periodistes prendran com a exemple de moderació.